

Міністерство освіти і науки України

Національний університет водного господарства та природокористування
Надслучанський інститут

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Голова науково-методичної
ради НУВГП

I.В. Фізик

“ _____ ”
_____ 2023 р.

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

**ОРГАНІЗАЦІЯ
ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО
ВИРОБНИЦТВА**

Шифр за ОП

Освітній рівень:

бакалаврський (перший)

Галузь знань

**Аграрні науки та
продовольство**

Спеціальність

Лісове господарство

Освітня програма

Лісове господарство

SYLLABUS

academic discipline

**ORGANIZATION OF THE FOREST
MANAGEMENT**

Code in Educational Program

Educational level:

Bachelor's (first)

Field of knowledge

Agricultural sciences and food

Speciality

Forestry

Educational program

Forestry

Березне – 2023

Силабус навчальної дисципліни „**Організація лісогосподарського виробництва**” для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр, які навчаються за освітньо-професійною програмою “Лісове господарств” спеціальності 205 “Лісове господарство” Березне: Надслучанський інститут НУВГП, 2023. 16 с.

ОПП на сайті інституту: <https://nsi.nuwm.edu.ua/index.php/files/195/-/471/----2022-.pdf>

Розробник: Ширко Б.Ф., доцент кафедри гуманітарних та загальнотехнічних дисциплін, к.е.н., доцент

Силабус схвалено на засіданні кафедри гуманітарних та загальнотехнічних дисциплін.

Протокол № 8 від 31 серпня 2023 року

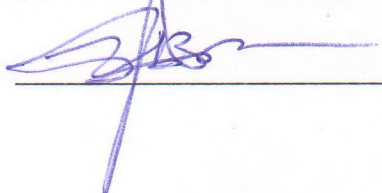
Завідувачка кафедри О. О. Вибойчик, старший викладач.

Керівник (гарант) ОП І.В. Фізик, кандидат с.- г. наук, доцент.

Схвалено науково - методичною радою з якості Надслучанського інституту НУВГП

Протокол № 1 від « 01 » вересня 2023 року.

Голова науково - методичної ради з якості Надслучанського інституту

 І.В. Фізик, кандидат с.- г. наук, доцент.

Силабус навчальної дисципліни „**Організація лісгосподарського виробництва**” для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр, які навчаються за освітньо-професійною програмою “Лісове господарств” спеціальності 205 “Лісове господарство” Березне: Надслучанський інститут НУВГП, 2023 . 17 с.

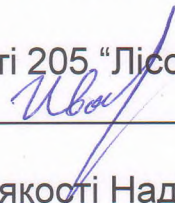
ОПП на сайті інституту: <https://nsi.nuwm.edu.ua/index.php/files/195/-/471/-----2022-.pdf>

Розробник: Ширко Б.Ф., доцент кафедри гуманітарних та загальнотехнічних дисциплін, к.е.н., доцент

Силабус схвалено на засіданні кафедри гуманітарних та загальнотехнічних дисциплін.

Протокол № 8 від 31 серпня 2023 року

Завідувач кафедри _____ О. О. Вибойчик

Керівник групи забезпечення спеціальності 205 “Лісове господарство”
 _____ С.В. Івашинюта

Схвалено науково - методичною радою з якості Надслучанського інституту НУВГП

Протокол № 1 від « 01 » вересня 2023 року.

Голова науково - методичної ради з якості Надслучанського інституту
 _____ І.В. Фізик, к. с.- г. н., доцент.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Лісове господарство
Спеціальність	205 Лісове господарство
Рік навчання, семестр	4,8
Кількість кредитів	4
Лекції:	30/6 годин
Практичні заняття:	30/4 години
Самостійна робота:	30/80 годин
Курсова робота:	ні
Форма навчання	Денна/заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

Лектор

Ширко Борис Федорович, доцент кафедри гуманітарних та загальнотехнічних дисциплін, к.е.н., доцент

Профіль на сайті інституту

<https://nsi.nuwm.edu.ua/index.php/struktura-htztd/kafedra-htztd/kolektiv-kafedry-humanitarnykh-ta-zahalnotekhnichnykh-dystsyplin/shyrko-borys-fedorovych>

Як комунікувати

email: b.f.shyrko@nuwm.edu.ua

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі

Даний курс акцентує увагу на тенденціях та закономірностях розвитку Лісового господарства у виробничому потенціалі лісогосподарських підприємств і організацій.

Мета викладання дисципліни: формування сучасної системи поглядів, спеціальних знань, умінь та навичок, необхідних для професійної діяльності в лісовому господарстві на рівні виробництва в підприємствах лісового господарства, збільшення виробництва продуктів лісового господарства, задоволення потреб споживачів та забезпечення ефективності діяльності підприємств.

Використовуються такі методи викладання та технології: тренінги, обговорення, презентації, міні-лекції, ситуаційні

	<i>дослідження та інші.</i>
Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі	https://md.lis.institute/course/view.php?id=51
Перелік компетентностей за ОПП Фахові компетентності	<p>ФК1. <i>Здатність використовувати знання, уміння й навички біологічних і лісівничих дисциплін та досліджень для освоєння теоретичних основ біології і екології лісу.</i></p> <p>ФК4. <i>Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних. Знання та розуміння основних концепцій, правил і теорій, пов'язаних з ефективним лісовідновленням, вирощуванням садивного матеріалу, доглядом за лісовими культурами, проведенням доглядових рубань.</i></p> <p>ФК6. <i>Здатність вибирати типове обладнання та інструменти для вирішення завдань у процесі вирощування лісових культур, проведення догляду за ними з найменшими затратами використовуючи при цьому як теоретичні, так і практичні методи та досвід передових підприємств лісової галузі.</i></p> <p>ФК9. <i>Здатність розробляти проектну документацію, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи.</i> ФК10. <i>Здатність організувати роботу малих колективів виконавців.</i></p>
Програмні результати навчання	<p>ПРН1. <i>Володіти гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення питань майбутньої фахової діяльності.</i></p> <p>ПРН2. <i>Знати теоретичні основи дендрології, лісівництва, лісовідновлення та лісорозведення.</i></p> <p>ПРН3. <i>Застосовувати знання та навички із загальної професійної підготовки для вирішення виробничих завдань.</i></p> <p>ПРН5. <i>Виявляти, узагальнювати і вирішувати проблеми, що виникають в процесі професійної діяльності та формувати почуття відповідальності за виконувану роботу.</i></p> <p>ПРН6. <i>Комбінувати поєднання різних технологічних прийомів для вирішення типових професійних завдань.</i> ПРН8. <i>Використовувати методи збирання інформації в галузі лісівництва, її систематизації і класифікації, відповідно до поставленого виробничого завдання.</i> ПРН10. <i>Володіти</i></p>

	<p>технологічними методиками ведення лісового господарства.</p> <p>ПРН12. Володіти методами організації лісогосподарського виробництва від польових вимірювань до реалізації готової продукції на основі використання знань з основ законодавства і управління виробництвом.</p> <p>ПРН13. Аналізувати результати досліджень лісівничо – таксаційних показників деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля.</p>
--	---

Структура та зміст навчальної дисципліни (освітнього компонента)	<i>Розподіл годин навчальної дисципліни: лекції – 30/6 годин.; практичні роботи – 30/4 години; самостійна робота – 30/80 годин.</i>
--	---

Модуль 1

Розподіл кількості годин, ПРН	Опис навчальної дисципліни (освітнього компонента)
-------------------------------	---

Змістовий модуль 1 Організація праці

Тема 1. Предмет, метод та завдання курсу.

<p>Лекції – 2/0 год., Самостійні – 0/2 год., ПРН-1; ПРН-3; ПРН-5.</p>	<p>Предмет, метод та завдання курсу. Сутність організації виробництва. Підприємство та його виробнича діяльність як об'єкт вивчення. Метод та зміст курсу. Зв'язок курсу з лісівничими, технологічними та економічними дисциплінами.</p>
--	--

Тема 2. Підприємства лісового господарства

<p>Лекції – 4/0 год., Самостійні – 4/8 год., ПРН-1; ПРН-2; ПРН-5; ПРН-8; ПРН-12; ПРН-13.</p>	<p>Основні виробництва, які здійснюються в лісовому господарстві, їх поєднання та співвідношення у зв'язку з економічними та природними умовами. Комплексні лісові підприємства. Склад та структура виробництв в лісових підприємствах. Види лісових підприємств за складом виробництва та формою власності. Невиробничі функції підприємства. Форми суспільної організації виробництва, особливості їх прояву в лісовому господарстві. Принципова схема розміщення виробництва. Типові організаційні структури підприємства. Організація рівномірного використання засобів цілорічного виробництва та трудових ресурсів з врахуванням сезонності лісогосподарського виробництва. Система показників, якими можна характеризувати підприємство лісового господарства.</p> <p>Управління виробництвом. Функції управління, методи</p>
---	--

управління. Управлінські рішення. Кадри в системі управління виробництвом. Сучасні інформаційні технології в управлінні. Структура управління лісовим комплексом України.

Тема 3. Організація використання засобів виробництва

Лекції - 2/0 год.,
Практичні - 2/0 год.,
Самостійні - 2/6 год.,
ПРН-1; ПРН-3; ПРН-5;
ПРН- 8; ПРН-12.

Земля і ліс як засоби праці і предмети праці в лісогосподарському виробництві. Оцінка рівня та шляхи вдосконалення використання землі і лісу в лісовому господарстві.

Особливості використання активної частини основних засобів (фондів). Оцінка рівня використання механізмів. Шляхи вдосконалення використання механізмів.

(с) Предмети праці в лісогосподарських підприємствах. Шляхи вдосконалення використання лісосічного фонду, деревини, лісового насіння матеріалів. Значення якості предметів праці.

Виробничий цикл і його структура. Економічне значення скорочення виробничого циклу у лісовому господарстві.

Тема 4 Організація праці

Лекції 6/2 год.,
Практичні 6/2 год.,
Самостійні – 4/12год.,
ПРН-1; ПРН- 5; ПРН-6;
ПРН-10; ПРН12.

Поняття про працю та принципи її організації. Склад і класифікація кадрів на підприємствах лісового господарства.

Продуктивність праці: суть, показники, методи розрахунку. Шляхи підвищення продуктивності праці. Наукова організація праці (НОП), її зміст, принципи та завдання.

Основні форми організації виробництва і праці. Методика визначення чисельності і складу бригад за професіями по видах робіт. Бригадний підряд і його організація.

Технічне нормування праці, його суть та завдання. Поняття про норми виробітку, норми часу і норми обслуговування, їх визначення.

Класифікація затрат робочого часу та методи вивчення затрат робочого часу: хронометром, фотографія та фотохронометраж робочого часу.

Розрахунок норм виробітку по матеріалах фотохронометражних спостережень. Впровадження нових норм.

Змістовий модуль 2 Організація оплати праці

Тема 5. Оплата праці

Лекції 4/2 год.,
Практичні 6/2 год.,
Самостійні – 8/14 год.,
ПРН-1; ПРН-3; ПРН-5;
ПРН-10; ПРН-12.

Сутність заробітної плати. Принципи її організації, види заробітної плати.

Тарифна система в лісових підприємствах. Особливості тарифікації робітників в лісовому господарстві.

Форми і системи оплати праці робітників на лісогосподарських роботах. Методика нарахування заробітку по різних системах оплати праці робітникам та інженерно-технічним працівникам.

Нарахування та розподіл заробітку в комплексних бригадах.

Оплата праці по управлінню виробництвом. Система преміювання робітників та ІТП.

Вдосконалення форм і система оплати праці – найважливіший фактор посилення матеріальної зацікавленості працівників у підвищенні ефективності виробництва та якості роботи.

Змістовий модуль 3 . Організація лісокористування.

ТЕМА 6. Організація лісокористування.

Лекції – 4/2 год.,
Практичні – 4/0 год.,
Самостійні – 2/8 год.,
ПРН-1; ПРН-2; ПРН-3;
ПРН-6; ПРН-8;
ПРН-10; ПРН-12;
ПРН-13.

Правові основи організації лісокористування. Організація відпуску деревини на корені. Лісосічний фонд, порядок його визначення та затвердження.

Організація лісозаготівель. Організаційні форми лісозаготівельного виробництва.

Організація проведення рубок, пов'язаних з веденням лісового господарства.

Організація праці на лісозаготівельних роботах. Принципи комплектування бригад.

Організація побічних лісокористувань. Стимулювання побічних лісових користувань.

Тема 7. Організація лісовідновлення.

Лекції – 2/0 год.,
Самостійні – 2/4 год.,
ПРН-1; ПРН-2; ПРН-3;
ПРН-5; ПРН-6;
ПРН-12; ПРН-13.

Види лісовідновлюваних робіт. Фактори, які визначають обсяг лісовідновлювальних робіт. Вибір ділянок для лісовідновлювання. Складання та реалізація проектів лісових культур. Технічне приймання виконаних лісокультурних робіт. Інвентаризація лісових культур. Переведення лісових культур у вкриті лісовою рослинністю землі.

Організація заготівлі лісового насіння і вирощування лісового садивного матеріалу. Якість лісових культур.

Особливості організації праці і стимулювання якості робіт. Організація лісонасінневої бази і розсадникового господарства

ТЕМА 8. Організація охорони лісу

Лекції – 1/0 год.,
Прктичні – 2/0 год.,
Самостійні – 1/4год.,
ПРН-3; ПРН-5; ПРН-6;
ПРН-8; ПРН-10.

Правові та організаційні основи охорони лісів від пожеж та лісопорушень, захисту від шкідників та хвороб.

Державна лісова охорона, її склад, права та обов'язки посадових осіб.

Організація охорони лісів від пожеж. Охороно лісів від лісопорушень.

Організація захисту лісів від шкідників та хвороб

Тема 9 Організація лісопромислової діяльності.

Лекції – 1/0 год.,
Самостійні – 3/4
ПРН-1; ПРН-3; ПРН-5;
ПРН-8; ПРН-12.

Завдання і зміст лісопромислової діяльності. Види лісопромислових виробництв в лісових підприємствах. Оптимальне поєднання лісогосподарського та лісопромислового виробництва.

Організація переробки деревини і лісохімічних виробництв.

Реалізація продукції промислових виробництв. Ціна на продукцію.

ТЕМА 10. Оперативне планування виробничої діяльності

<p>Лекції – 1/0 год., Практичні – 2/0 год., Самостійні – 1/4 год., ПРН-1; ПРН-3; ПРН-6; ПРН-8; ПРН-13.</p>	<p>Система планів, які діють у лісовому господарстві. Особливості планування на підприємствах лісового господарства в ринкових умовах.</p> <p>Зміст плану лісогосподарського підприємства. План підприємства як основа оперативного планування.</p> <p>Виробнича програма по лісовому господарству. Доведення виробничої програми до підрозділів.</p> <p>Виробнича собівартість робіт (заходів) у лісовому господарстві. Адміністративні витрати. Джерела покриття витрат на лісове господарство.</p> <p>Інженерне та ресурсне забезпечення, розрахунок необхідної кількості трудових і матеріальних ресурсів для виконання основних видів робіт у лісовому господарстві.</p> <p>Календарні плани виконання основних видів робіт у лісовому господарстві. Графіки виконання робіт.</p>
---	--

ТЕМА 11. Фінансове забезпечення виробництва.

<p>Лекції – 1/0 год., Самостійні - 1/2 год., ПРН-1; ПРН-3; ПРН-5; ПРН-8; ПРН-12.</p>	<p>Особливості фінансування підприємств лісового господарства в ринкових умовах. Джерела коштів на ведення лісового господарства.</p> <p>Казначейське обслуговування лісового господарства.</p> <p>Порядок фінансування лісогосподарської діяльності. Основні форми розрахунків між підприємствами.</p>
---	---

ТЕМА 12. Основи обліку та звітності.

<p>Лекції – 1/0 год., Практичні – 6/0 год., Самостійні – 1/8 год., ПРН-1; ПРН-3; ПРН-6; ПРН-8; ПРН-10; ПРН-12; ПРН-13.</p>	<p>Особливості фінансування підприємств лісового господарства в ринкових умовах. Джерела коштів на ведення лісового господарства.</p> <p>Казначейське обслуговування лісового господарства.</p> <p>Порядок фінансування лісогосподарської діяльності. Основні форми розрахунків між підприємствами</p>
---	--

ТЕМА 13. Оперативний аналіз виробничої діяльності

<p>Лекції – 1/0 год., Практичні – 2/0 год., Самостійні – 1/4 год., ПРН-1; ПРН-3; ПРН-8; ПРН-10; ПРН-12; ПРН-13.</p>	<p>Сутність, завдання, принципи та особливості планування лісового господарства. Методи планування та види планів. Організація планування лісового господарства.</p> <p>Прогнозування у лісовому господарстві та його роль у забезпеченні сталого розвитку.</p> <p>Планування техніко-економічних показників використання лісогосподарського обладнання.</p> <p>Розрахунок вхідної, вихідної та середньорічної виробничої потужності.</p>
<p>Форми та методи навчання</p>	<p>Розподіл годин навчальної дисципліни: самостійна робота – 30/80 годин.</p> <p>Під час вивчення дисципліни застосовуються такі форми занять:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лекційні заняття (набуття теоретичних знань та їх систематизація, дискусії, вирішення проблемних ситуацій) - практичні заняття (набуття практичних навиків через проведення інструктажів, вміння приймати рішення на основі спостережень та проведених досліджень) - самостійна робота (освоєння і поглиблене вивчення теоретичного матеріалу) - консультація (застосування теоретичних положень до розв'язання практичних ситуацій та проблемних питань). <p>Під час вивчення дисципліни застосовуються ефективні методи навчання шляхом проведення лекцій, обговорення проблемних питань, командна робота.</p>
<p>Інструменти, обладнання, програмне забезпечення</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Технічні засоби навчання: – мультимедійне обладнання, ноутбук; - програмне забезпечення: - MS Windows, доступ до інтернет; - програмне забезпечення:- система дистанційного навчання Moodle.

<p>Порядок та критерії оцінювання</p>	<p>Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал, а також вчасно виконати практичні завдання. В результаті вони зможуть отримати такі обов'язкові бали:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 60 балів - за вчасне та якісне виконання завдань практичних занять, що становить поточну (практичну) складову його оцінки. <p>Дисципліна закінчується екзаменом, тому за результат складання екзамену виставляється – 40 балів.</p> <p>Усього 100 балів.</p> <p>Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.</p>
<p>Поєднання навчання та досліджень</p>	<p>Студент має право долучитися до виконання науково-дослідної роботи в розрізі досліджень, які визначаються освітньою програмою з передбаченими програмними компонентами, а також фаховим спрямуванням наукової школи (кафедральної тематики).</p> <p>Важливою складовою НДР студентів є участь у конференція, конкурсах, олімпіадах та інших заходах, що сприяють розвитку наукового мислення та спонукають до активації наукового пошуку.</p>
<p>РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА (Основна, допоміжна)</p>	

1. Костицький В.В. Лісове право України.- К.:ЗАТ «Нічлава», 1999-164с.
2. Лісовий кодекс України. Введені в дію Постановою Верховної Ради України від 21 січня 1994р. із змінами в 2001р.; 2004р. та 13 березня 2006 року.-К.: Мінлісгосп України 1994. -54с.
3. Янушко А.Д., Воронін І.В., Кожухов М.І. «Організація планування і управління підприємствами лісового господарства». Підручник для вузів.- М.: Лісова промисловість 1983.-344с.
4. Синякевич І.М. Економіка галузей лісового комплексу.- Львів: світ, 1996-180с.
5. Синякевич І.М. та ін. Менеджмент у виробничій сфері. – Львів: ІЗМН, 1998.- 284с.
6. Сенько Є.І. Організація планування та управління на підприємствах лісового і садово-паркового господарства: навч. посіб./Сенько Є,І. – К.: Знання, 2012 – 487с.
- 7А. Коваль Я.В. та ін. Планування виробництва в лісовому господарстві: навч. посіб. / Я.В. Коваль, Т.П. Блажкевич, В.В. Волочков. – Житомир: Вид – во «Житомирський національний агроекологічний університет», 2011. – 504с.

Допоміжна література:

7. Закони України, нормативні документи Кабінету України, органів місцевого самоврядування з питань формування економічних відносин та ведення лісового господарства.
8. Лукашевич Н.П. Теорія і практика самоменеджменту: учбовий посібник. – К.: МАУП. 1999.-360с.
9. Обер Крис Дж. Управління підприємством (класика менеджменту): Пер. з франц.- М.: Сприн 1998.-256с.
10. Економіка, організація і планування в лісгоспах (пзд. 2-е, перероб. І доп.) / [Р.М. Аношин, Н.В.Воронін, В.В. Павлов і ін.] -М.: Лісов. Пр-сть, 1977.-280с.
11. Організація і планування лесогосподарського виробництва: [підручник для технікумів] / [В. П. Ливенцев, В.Г. Осьмаков, Н.Н.Кожухов і ін.]. М.: Лісов. Пр-сть.,1980 – 264
12. *Комплексні норми виробітку і часу на лісозаготівлях.* – К.: 2000

р.

13. Таблиця тарифних ставок робітників по основних видах лісозаготівельних і лісогосподарських робіт (Діють в Березнівському ДЛГ).

14. Єдині норми виробітку і розцінки на лісозаготівельні роботи. – М.: НДІ і праці, 1990. – 84 с.

15. Типові норми виробітку і розцінки на рубки догляду за лісом в рівнинних умовах. – М.-1989.–126 с.

16. Типові норми виробітку на лісокультурні і праці, 1990. – 126 с.

Інформаційні ресурси:

1. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

2. Законодавство України: Лісовий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3023-14>.

3. Бібліотека надслучанського інституту (м. Березне, вул. Чорновола 26) /

4. Цифровий репозиторій Надслучанського інституту НУВГП / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nsi.nuwm.edu.ua/index.php/rep>

ПОЛІТИКА ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

<p>Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)</p>	<p>Здатність логічно обґрунтовувати свою позицію, комплексне вирішення проблем, критичне мислення, креативність, вміння управляти людьми, вміння мислити і приймати рішення, гнучкість мислення.</p>
<p>Дедлайни та перескладання</p>	<p><i>У випадку пропуску занять без поважних причин здобувачу освіти необхідно самостійно опрацювати теоретичний та практичний матеріал, виконати модульні контрольні роботи. Повідомлення щодо здачі (доздачі) модульних контролів відмічаються в навчальному відділі інституту. Мінімальною успішною умовою складання підсумкового контролю – отримання поточних 60 балів Ліквідація академічної заборгованості в інституті здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у Надслучанському інституті НУВГП».</i></p>
<p>Неформальна та інформальна освіта (за потреби)</p>	<p><i>Передбачено перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita. Можливе визнання пройдених відкритих онлайн курсів освітніх платформ (Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn тощо) за умови зв'язку отриманих результатів з освітніми компонентами програми. Організація неформальної освіти в НУВГП покладено на Центр неформальної освіти.</i></p>
<p>Правила академічної доброчесності</p>	<p>Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти регламентується нормативними документами Національного агентства із забезпеченням якості вищої освіти, Положенням про виявлення та запобігання плагіату в Надслучанському інституті НУВГП, Кодексом честі студента т аіншими нормативними документами.</p>

<p>Вимоги до відвідування</p>	<p><i>Відвідування занять здобувачем вищої освіти є обов'язковим. За об'єктивних причин проведення занять, консультування може проводитись у змішаному форматі із застосуванням інтернет інструментів (Google Meet, Moodle та ін.). При вивченні дисципліни можливе використання технічних засобів навчання (ноутбуки, мобільні телефони, планшети тощо) для покращення освоєння наданої інформації</i></p>
<p>ДОДАТКОВО</p>	
<p>Оновлення*</p>	<p><i>Силабус потребує оновлення за ініціативи викладача, шляхом його звернення до керівника (гаранта) освітньої програми, з урахуванням змін в економіці, законодавстві, наукових досягнень, пропозицій та рекомендацій від роботодавців та представників бізнесу, пропозицій здобувачів вищої освіти щодо їх бажання в оволодінні конкретними завданнями і компонентами.</i></p>

Лектор

Ширко Б.Ф., к.е.н., доцент